

Hemtentamen delkurs 4: Tolkning av *For the love of God* (2007) av Damien Hirst

De kapitel i Kalbs bok som jag fann mest relevanta var kap 7 (Cultur, Body, Self) och kap 5 (Commodities and Consumerism)

Konstverket av Hirst består av en dödskele med hundratals diamanter inlagda. Vid första påseende ger det mig ett anskrämligt intryck och känner ingen vidare lust att ta itu med det. Men eftersom uppgiften tvingar mig kan jag börja med att säga att min negativa reaktion kommer av att döden som konst aldrig väckt någon större inspiration hos mig. Här tillkommer också den slags meningslösa lyx i form av diamanter som jag heller aldrig upplevt tilltalande. Jag har också sen länge haft svårt att förstå mig på poängen i mycket av modern konst åtminstone sen omkring 1950, detta inte för att den inte kan vara tankeväckande men därför att den ofta förefaller mig inåtvänd och exentrisk (det mesta verkar gå ut på att vara så chockerande och mystiskt som möjligt; därför åstadkommer den många gånger inte särskilt trevliga resultat. Men när den nu ändå finns ser jag med viss förtjusning fram emot att kritisera detta s k konstverk. Kan tilläggas att värdet är satt till ca 50 milj dollar.

Jag skulle kunna inleda med **hypotes 1**: dödskele är ett ikoniskt uttryck för död och förgängelse. Och därmed ingående i traditionen av Memento Mori.

Men mer finns att ta upp. **Hypotes 2**: diamanterna som förgyller kraniet är till för att ge odödlighet åt den stackars okände 1700-talsmänniska som står för "råvaran" till detta konstverk. Hirst har gett uttryck för åsikten att vi har svårt att föreställa oss döden. Han har också gärna befattat sig med frågan om vad som bäst kan ge odödlighet nämligen enligt honom konstsamlande.

Nu ska man (enligt modern konstvetenskaplig diskurs) inte hänga upp sig för mycket på konstnärens intentioner med sitt verk (se t ex Klönck-Hatt) så i fortsättningen utgår jag från tänkbara tolkningar ur mer objektiv synpunkt (givetvis i kombination med min subjektiva upplevelse).

Hypotes nr 3: kombinationen av död och diamanter kan båda kopplas till meningslöshet. Döden då endast denna väntar till slut och att överdriven lyx inte ger någon verklig mening eller glädje med livet är ju en inte särskilt ovanlig synpunkt. Denna tolkning skulle kunna underbyggas med det tolkningsperspektiv som ges i kap. 5 dvs i all korthet om konsumism och de teorier som finns ang. detta i t ex frankfurtskolan samt populärt förmedlat av författaren Zygmunt Bauman i sin bok *Konsumtionsliv* (2008).

Här närmar vi oss också den konstiga konstmarknaden. Vad motiverar skyhöga priser och dyra utställningar för verk som t ex Kazimir Malevitjs fyrkanter eller många andra ärligt talat mediokra alster. På något sätt måste den fungera korrupt är väl det enda man kan säga.

Min **hypotes 4** spinner vidare på olika delar av det hitills sagda. Men först som bakgrund om kap 7 med dess tema kroppen i konsten. Större delen där behandlar identitetssökande utifrån dikotomin kropp-själ och ofta i samband med tvång, våld och sjukdom. Inget av detta ger dock särskilt mycket resonans åt dödsfallen annat än helt allmänt dvs död och förintelse. Men på slutet av kap 7 kommer för vår uppgift ett par intressanta konstnärer, Teresa Margolles och Santiago Serra. Båda vill visa på det kapitalistiska systemets omänskliga följder i Mexico. Särskilt ifråga om den senare menar jag att man kan göra en kopping till Hirst. Serrano betalar arbetslösa och prostituerade för att för en ytterst billig penning tatuera in linjer i deras kroppar. Detta bara för att visa deras utsatthet och behov av pengar i det kapitalistiska systemet.

Men vad har nu detta med Hirst att göra? Jo, diamanterna kostar väldiga summor och han ger sig in i en delvis mycket skum handel som bl a finansierat al Qaida och krig i Afrika. Man talar om blodsdiamanter (Hirst påstår någonstans att hans köp varit oskyldiga ur denna synpunkt men vid annat tillfälle avböjer han att prata om det. Hur som helst ger han sig in i en handel som är synnerligen skum och där man inte tvekar om att döda. Serrano blir och även Hirst – om denna analys stämmer - i mina ögon *lika mycket hänsynslös kapitalist som kapitalisterna själva*. Om det nu är så att de anser sig ha ett gott syfte att avslöja cynismen i kapitalismens så kan det enligt mig inte legitimeras med sådana metoder.

Kanske har de också syftet att visa på *konstens meningslöshet* när den bara blivit ett resultat av bisarra och cyniska marknadseffekter. I alla fall är det min **slutliga tolkning** (bygg på Panofskys ikonologi) att Hirst döskalle helt enkelt syftar på **KONSTENS** död. Allt är bara humbug!

Man får hoppas han har rätt i att diamantköpen inte orsakat något blod. Det räcker kanske för honom att visa på den närliggande kopplingen till blodsdiamanter för att nå sitt syfte nämligen att provocera. Vad gäller honom själv tror jag att – som en bekant till mig sa – han nog fick sig ett gott skratt när han gick till banken!

För mig visar *For the love of God* och den diskurs den vilar på urartningen av konsten. Frågan är om det var värt det. Kanske!